

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU
HUSOVA 579**

Platnost: od 1. 9. 2023

Schválen Školskou radou dne 1. 9. 2023

Účinnost: od 4. 9. 2023

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

ŠVP pro školní družinu při ZŠ Náměšť nad Oslavou, Husova 579

Údaje o škole (název a adresa):

ZŠ Náměšť nad Oslavou, Husova 579

Husova 579

675 71 Náměšť nad Oslavou

Ředitelka školy:

Mgr. Věra Špačková

Kontakty:

telefon: +420 568 620 409

www.zshusova.cz

e-mail: info@zshusova.cz

IČO: 44065868

IZO: 044065868

REDIZO: 600122344

Zřizovatel školy:

Město Náměšť nad Oslavou

Masarykovo nám. 104

67571 Náměšť nad Oslavou

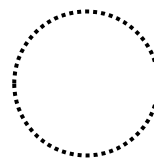
IČO: 00289965

telefon: 568 619 111

www.namestnosl.cz

Mgr. Věra Špačková

ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je školské zařízení poskytující zájmové vzdělávání žákům školy především ve dnech školního vyučování, kde tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. stupně přihlášených k pravidelné denní docházce a umožňuje žákům zajímavé využití volného času, činnosti odpočinkové i přípravu na vyučování.

ŠD účastníky všestranně rozvíjí, posiluje tvořivé prvky, podporuje komunikaci a vzájemnou spolupráci. Cílem je nejen oddechová aktivita a vyplnění volného času účastníků, ale i budování mezilidských vztahů, uvědomování si vlastní osobnosti a respektu k ostatním.

Školní družina má čtyři oddělení s určenou kapacitou. ŠD je součástí ZŠ a nachází se v přízemí školní budovy. Ke své činnosti využívá rovněž školní hřiště, školní zahradu, případně tělocvičnu a žákovskou kuchyňku. Činnost školní družiny navazuje na ŠVP školy.

Provozní doba školní družiny je ve dnech školního vyučování od 11.40 do 16.15 hod., ranní družina je v provozu od 6.00 do 7.40 hod.

3. Cíle vzdělávání

Rozvíjení účastníka jako osobnosti.

Cíle ŠD vycházejí z cílů základního vzdělávání a jsou naplňovány prostřednictvím klíčových kompetencí. Pro potřeby družiny jsou cíle dané RVP přeformulovány do následující podoby:

- Formování životních postojů
- Zvyšování sociálních dovedností
- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Schopnost žít v kolektivu a regulovat své projevy chování (prevence agresivity, vulgarity, šikany a nespravedlnosti)

Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou u účastníků posilovány tyto kompetence:

Kompetence k učení

- Vědomosti získané ve výuce dává do souvislostí a uplatňuje je v praktických situacích.
- Dokončí zadanou práci.
- Umí klást otázky a hledá na ně odpověď.

Kompetence k řešení problémů

- Všimá si dění kolem sebe a hledá různé varianty řešení problémů.
- Nenechá se odradit případným neúspěchem a dokončuje započaté činnosti.
- Chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.

Kompetence komunikativní

- Vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami.
- Kultivovaně komunikuje s vrstevníky i dospělými.

Kompetence sociální a personální

- Používá základní společenské normy chování.
- Samostatně se rozhoduje o svých činnostech, odpovídá za ně a nese důsledky.
- Projevuje ohleduplnost a citlivost.
- Rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu.
- Spolupracuje ve skupině, dokáže přijmout a prosadit kompromis.
- Respektuje jiné a je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence pracovní a trávení volného času

- Umí si vybrat činnost podle svých dispozic.
- Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou činnost.
- Udržuje své místo po celou dobu práce v pořádku.
- Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času.
- Rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech.

Kompetence občanské

- Uvědomuje si svá práva a respektuje práva druhých.
- Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, přírodní i společenské.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD je vytvořen v souladu s ŠVP ZV a je koncipován na celý školní rok. Školní vzdělávací program ŠD je vytvořen pro pravidelnou formu zájmového vzdělávání a sestaven pro žáky 1. stupně ZŠ. Vychovatelky si z něho vybírají jednotlivé činnosti dle věku účastníků v oddělení a mají tak možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat či přesouvat činnosti během celé docházky účastníků do družiny.

Dále vychovatelky zpracovávají celoroční plán pro každé oddělení ŠD. Družina vykonává svou činnost ve dnech školního vyučování, po projednání se zřizovatelem může ředitelka přerušit činnost družiny v době školních prázdnin.

5. Výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje:

- 1. pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování**
- 2. příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování**
- 3. využitím otevřené nabídky spontánních činností**

Školní družina svou funkci naplňuje činnostmi zájmovými, vzdělávacími, rekreačními a odpočinkovými a rovněž přípravou na vyučování; některé z těchto činností jsou vykonávány pravidelně, jiné příležitostně nebo spontánně. Obsahově nelze mezi nimi vymezit přesnou hranici. Činnosti řízené a spontánní na sebe přirozeně navazují.

Zájmové činnosti

- rozvíjejí osobnost účastníka, umožňují jeho seberealizaci, další poznávání a rozvoj pohybových a motorických dovedností. Jedná se např. o pracovní činnosti na dané téma, kresbu, besedy, hry, soutěže apod.
- zařazují se jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita

Rekreační činnosti

- slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s pohybovými, sportovními a turistickými prvky. Tyto činnosti jsou realizovány převážně venku.
- hry a spontánní aktivity mohou být rušnější, což lze považovat za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování, a ne za nekázeň

Odpočinkové činnosti

- mají odstranit únavu, do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě nebo před vyučováním v ranní družině pro účastníky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne
- k odpočinkovým činnostem řadíme klidné zájmové činnosti, poslech, předčítání, relaxační cvičení, stolní hry, četba dětských časopisů apod.

Příprava na vyučování

- didaktické hry a další činnosti, které rozšiřují a upevňují poznatky získané při vyučování
- vypracovávání domácích úkolů, příp. procvičení probíraného učiva-se souhlasem rodičů

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou **pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.**

Pravidelnou denní docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu 5 po sobě jdoucích měsíců.

Pravidelnou docházkou je přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, které není pravidelnou denní docházkou.

Nepravidelnou a příležitostnou docházkou je přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno výše.

6. Obsah vzdělávání

ŠVP pro školní družinu navazuje v některých částech na ŠVP školy a je uspořádán dle tematických celků, které zahrnuje učební plán pro 1. stupeň ZŠ:

A) Člověk a jeho svět

Téma je členěno do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme

Tematický okruh zahrnuje poznávání okolí, orientaci v místě bydliště, organizaci života ve škole, v rodině. Účastníci znají významné budovy, seznamují se s minulostí a současností obce, vnímají okolní krajinu, orientují se dle světových stran. Rovněž poznávají význam svojí vlasti, národa, domova, státního zřízení, poznávají naše státní symboly, ale i ostatní země Evropy a světa.

2. Lidé kolem nás

Účastníci si osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, učí se pěkným vztahům ke spolužákům, úctě a toleranci. Navazuje se na činnosti v rodině, postavení, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce a rodiny, ale i zaměstnání a fyzická i duševní práce. Seznámení se se základními právy a povinnostmi, protiprávní jednání. Jsou nastiňovány základní globální problémy, významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí.

3. Lidé a čas

Hlavním úkolem je udržovat správný režim dne a snažit se o pohodovou atmosféru; učit se úctě k času druhých, umět svůj čas dobře využívat, vytvářet návyky pravidelnosti a snažit se o smysluplné volnočasové aktivity.

Dále sem patří orientace v čase a časový řád, určování času, kalendář, letopočet, režim dne, roční období, současnost a minulost v našem životě, průběh lidského života, státní svátky a významné dny, báje, mýty, pověsti, minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.

4. Člověk a jeho zdraví

Účastníci poznávají především sami sebe, jsou poučeni o zdraví, nemocech, prevenci. Dbají na hygienické návyky a předcházení úrazům. Patří sem rovněž pohybové aktivity, tj. pohyb venku, případně v tělocvičně, hra fair play.

Téma zahrnuje první pomoc, osobní bezpečí, rizikové situace, prevence šikany a týrání, bezpečné chování v rizikovém prostředí, návykové látky a zdraví, setkání s neznámými lidmi.

Organizace práce a rozvoj volných vlastností – vytrvalosti, čestnosti, kázně, sebeovládání, rozhodnosti, odvahy a samostatnosti.

5. Člověk a příroda (rozmanitost přírody)

Účastníci se seznamují s proměnlivostí živé a neživé přírody. Pozorují změny v přírodě, jsou vedeni k ekologickému chování a ochraně přírody. Téma je propojeno s výtvarnými a pracovními činnostmi.

B) Člověk a svět práce

Účastníci rozvíjejí jemnou motoriku, učí se pracovat s drobným materiálem (přírodniny, modelína, papír, látky, karton, dráty, korálky atd.) a respektovat pracovní kázeň. Je u nich podporována tvořivost a vytrvalost.

C) Člověk, umění a kultura

Účastníci se seznamují s kulturou chování, stolování, oblékání i cestování. Jsou vedeni k estetickému cítění a vnímání světa tvořivě a citlivě. Neverbální vyjadřování je podporováno pomocí linie, tvaru, barvy, gesta. Je prohlubováno umění správného vyjadřování, dramatizace různých událostí.

Ve výchovných činnostech školní družiny se realizují některé **tematické okruhy průřezových témat:**

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezová témata jsou plněna v jednotlivých měsících celoročních plánů jednotlivých oddělení dle realizovaných témat. Záznam o plnění průřezových témat je uveden v třídní knize.

7. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných

Respektujeme individualitu každého účastníka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Nabízíme účastníkům různorodou zájmovou činnost, z nabízených aktivit si mají možnost vybírat dle vlastních potřeb a zájmů. Účastníci mají možnost rozvíjet různé schopnosti a dovednosti, např. jemnou a hrubou motoriku, grafomotoriku, sociální dovednosti, prostorovou představivost aj. Všechny účastníky vedeme k respektování odlišností a individuality každého jednotlivce a podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či žáků nadaných, vytváříme vstřícné prostředí pro úspěšné zařazení mezi ostatní účastníky a zapojení do všech aktivit v co nejvyšší možné míře.

Při vytváření vhodných podmínek zdravotně znevýhodněných účastníků spolupracují vychovatelky jak s pedagogy školy, s nimiž konzultují výchovně vzdělávací metody a využití vhodných pomůcek, tak i s rodiči, kteří nám poskytují především informace o individuálních potřebách účastníka. Využíváme rovněž doporučenou odbornou literaturu. Všechny vychovatelky ŠD se vzdělávají a získávají potřebné poznatky v této oblasti práce s dětmi.

8. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Stanovení podmínek pro přijímání účastníků do školní družiny:

K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. až 5. ročníku základní školy do naplnění určené kapacity. Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. O přijetí do zájmového vzdělávání rozhoduje ředitelka školy dle kritérií uvedených na webových stránkách školy. Podmínkou přijetí účastníka je rovněž zaplacení úplaty do určeného termínu. Kritéria příjmu jsou blíže specifikována ve Vnitřním řádu školní družiny (viz bod IV. Organizace a provoz školní družiny).

V průběhu vzdělávání ve školní družině je docházka pro přijatého účastníka povinná. Každou nepřítomnost je nutno zákonnými zástupci řádně omluvit.

Ukončení vzdělávání:

Odhlášení účastníka ze školní družiny oznámí zákonný zástupce písemnou formou vychovatelce příslušného oddělení nebo vedení školy.

Vyloučení účastníka ze školní družiny je možné při soustavném či hrubém porušování řádu ŠD; rozhodnutí o vyloučení ze ŠD na základě návrhu vychovatelky sdělí ředitelka školy zákonným zástupcům písemnou formou. Důvodem k vyloučení může být rovněž opakovaná neomluvená absence účastníka. Nezaplacení úplaty (ani po upozornění) může být také důvodem k vyloučení účastníka ze školní družiny

9. Popis materiálních podmínek

Oddělení školní družiny se nachází v přízemí hlavní budovy základní školy. Třídy jsou světlé a prostorné s koutkem pro odpočinek a relaxaci. Místnosti jsou vybavené odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami a stavebnicemi. V odděleních je k dispozici radiomagnetofon s CD mechanikou a televizor. ŠD ke své činnosti může využívat i další prostory školy, jako např. školní hřiště a školní zahradu, tělocvičnu či žákovskou kuchyňku.

10. Popis personálních podmínek

V odděleních školní družiny pracují 4 vychovatelky na zkrácený pracovní úvazek, jedna je ve funkci vedoucí vychovatelky. Vychovatelky se účastní akreditovaných odborných seminářů a školení a formou samostudia si rozšiřují odborné znalosti a dovednosti; vedoucí vychovatelka se účastní pravidelných porad školy.

Profil vychovatelky:

- Je iniciátorem a průvodcem účastníka při zájmovém vzdělávání.
- Probouzí v účastnících aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci a vnímání podnětů.
- Má vysokou míru empatie a dovede projevovat vřelý vztah k účastníkům.
- Umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky.

- Zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků.
- Má organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností.
- Dokáže vybranými aktivitami vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti.
- Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti

11. Popis ekonomických podmínek

Výši úplaty v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění pozdějších předpisů stanovuje ředitelka školy a je odsouhlasena Školskou radou. Úplata je hrazena začátkem každého pololetí do určeného data; získané prostředky jsou použity na nákup pomůcek, her a výtvarného materiálu a rovněž na provoz školní družiny.

12. Popis podmínek BOZP

Pro provoz školní družiny platí všechny zásady BOZP jako pro provoz školy.

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj účastníků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Podporuje dobré vztahy nejen mezi účastníky, zaměstnanci a rodiči, ale i širokou veřejností.

- Při pobytu ve školní družině dodržuje účastník provozní řád školní družiny, který je vyvěšen na viditelném místě, a řídí se pokyny vychovatelky.
- Bez vědomí vychovatelky nesmí účastník opustit prostor školní družiny.
- Za účastníka, který se do školní družiny nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
- Účastníci jsou o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve školní družině poučeni, záznam o provedení tohoto poučení je vyhotoven v třídní knize (Přehled výchovně vzdělávací práce) příslušného oddělení.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

- Vnitřním řádem školní družiny
- Školním řádem
- Řády jednotlivých učeben – pokud se tam činnost ŠD odehrává (provozní řád)

13. Zveřejnění ŠVP

ŠVP je zveřejněn na webu školy, v písemné podobě je k dispozici na vyžádání u vychovatelek jednotlivých oddělení školní družiny.

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika zařízení	3
3. Cíle vzdělávání	3
4. Délka a časový plán vzdělávání.....	4
5. Výchově vzdělávací činnosti ve školní družině.....	4
6. Obsah vzdělávání.....	6
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	7
8. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání.....	8
9. Popis materiálních podmínek	8
11. Popis ekonomických podmínek	9
12. Popis podmínek BOZP	9
13. Zveřejnění ŠVP.....	9